

Dz. U. 2023 poz. 165**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 24 listopada 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24),
- 2) ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469),
- 3) ustawą z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 218),
- 4) ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700),
- 5) ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2185)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 24 listopada 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 59 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24), który stanowi:
„Art. 59. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 39, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 6–11, art. 15, art. 21, art. 22, art. 23 ust. 1 i art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469), które stanowią:

„Art. 6. 1. Z dniem 1 stycznia 2022 r. łączy się:

- 1) Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającą na podstawie ustawy zmienianej w art. 2 oraz
- 2) Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii działające na podstawie ustawy zmienianej w art. 4.

2. Połączenie podmiotów, o których mowa w ust. 1, następuje przez włączenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii po połączeniu podmiotów, o których mowa w ust. 1, z dniem 1 stycznia 2022 r. otrzymuje nazwę Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Art. 7. 1. Z dniem 1 stycznia 2022 r.:

- 1) Dyrektor Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii staje się Dyrektorem Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 2) Zastępca Dyrektora Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii staje się Zastępcą Dyrektora Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 3) Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stają się Zastępcami Dyrektora Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

2. Do Dyrektora Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2023-01-31

Art. 8. Z dniem 1 stycznia 2022 r.:

- 1) ogół praw i obowiązków podmiotu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, przechodzi na Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 2) składniki majątkowe i niemajątkowe podmiotu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, stają się z mocy prawa składnikami majątkowymi i niemajątkowymi Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 3) wierzytelności i zobowiązania podmiotu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, stają się z mocy prawa wierzytelnościami i zobowiązaniami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 4) postępowania niezakończone decyzją ostateczną prowadzone przez podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, prowadzi Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 5) w sprawach sądowych, sądowno-administracyjnych lub administracyjnych, w których stroną lub uczestnikiem był podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, stroną lub uczestnikiem staje się Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 6) w umowach i porozumieniach, w których stroną lub uczestnikiem był podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, stroną lub uczestnikiem staje się Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Art. 9. Z dniem 1 stycznia 2022 r. Dyrektor Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom jest upoważniony do uchylecia, zmiany, stwierdzenia nieważności decyzji, stwierdzenia wygaśnięcia decyzji albo wznowienia postępowania w sprawach prowadzonych przez podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 1.

Art. 10. 1. Świadectwa, zaświadczenia, zezwolenia, zgody, certyfikaty, informacje, upoważnienia, opinie oraz dokonane akredytacje, zatwierdzenia i powołania wydane przez podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 1, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Jeżeli nabycie prawa jest uzależnione od przedłożenia zaświadczenia, świadectwa zdrowia, świadectwa przekroczenia granicy, opinii, decyzji lub innego dokumentu wydanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, a przed dniem 1 stycznia 2022 r. dokument taki został wydany zgodnie z właściwością przez podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 1, to wymaganie przedłożenia dokumentu wydanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom jest spełnione, jeżeli strona przedłoży odpowiedni dokument wydany przez podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1.

Art. 11. 1. Certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień uzyskany na podstawie dotychczasowych przepisów uznaje się za równoważny z dyplomem potwierdzającym uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinie psychoterapii uzależnień, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1297).

2. Wydane na podstawie dotychczasowych przepisów certyfikaty instruktora terapii uzależnień zachowują moc.”

„Art. 15. 1. Od dnia 1 stycznia 2022 r. rejestry, ewidencje, spisy, wykazy i bazy danych, prowadzone przez podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 1, prowadzi Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

2. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom udostępnia ewidencję certyfikatów specjalisty psychoterapii uzależnień i certyfikatów instruktora terapii uzależnień Centrum Egzaminów Medycznych.”

„Art. 21. Uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r.:

- 1) wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, o których mowa odpowiednio w art. 4 ust. 1 i art. 4¹ ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym,
 - 2) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, o których mowa odpowiednio w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym
- zachowują moc do dnia uchwalenia wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4¹ ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r., i są finansowane na dotychczasowych zasadach.

Art. 22. 1. Pierwszy raport i informację, o których mowa odpowiednio w art. 4 ust. 5 i 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zarząd województwa sporządza za 2022 r.

2. Pierwszy raport i informację, o których mowa odpowiednio w art. 4¹ ust. 2b i 2c ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza za 2022 r.

Art. 23. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tego przepisu, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2024 r., oraz mogą być zmieniane w granicach tego przepisu, określonych niniejszą ustawą.”

„Art. 24. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem art. 18, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 3) art. 14 ustawy z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 218), który stanowi:

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 4, który wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 12 lit. a, c oraz d, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2022 r.;
 - 3) art. 4 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
 - 4) art. 4 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 22 grudnia 2021 r.”;
- 4) art. 417 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700), który stanowi:

„Art. 417. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r., z wyjątkiem art. 135 ust. 1 i 2, art. 186 ust. 1 i 2, art. 243 ust. 1, art. 321, art. 324–338 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 340 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 341 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 343, art. 348 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 361, art. 363, art. 385 pkt 1 i 2, art. 389 pkt 1 i 3–7, art. 393, art. 400, art. 401 ust. 2 i art. 415 pkt 4, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 5) art. 52 i art. 81 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2185), które stanowią:

„Art. 52. Do postępowań w sprawach wydania zezwoleń, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, art. 9⁵ ust. 4 oraz art. 18⁴ ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 81. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 45 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 2) art. 46, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.;
- 3) art. 47 i art. 79 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 4) art. 8 pkt 2, art. 21, art. 22 pkt 1–9, art. 28 i art. 38 pkt 6, pkt 9 lit. b i pkt 10, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 5) art. 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 6) art. 22 pkt 10–12 oraz art. 62 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

USTAWA

z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu, stanowi się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

Art. 1. 1. Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniają warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, współdziałają również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Art. 2. 1. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608), zwanym dalej „Narodowym Programem Zdrowia”.

Art. 2¹. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) najbliższa okolica punktu sprzedaży napojów alkoholowych – obszar mierzony od granicy obiektu, zamknięty trwałą przeszkodą o charakterze faktycznym, taką jak krawędź jezdni, zabudowa, która ze względu na swój charakter uniemożliwia dostęp oraz kontakt wzrokowy i głosowy, mur bez przejść oraz ciek wodny bez bliskich przepraw;
- 2) promocja napojów alkoholowych – publiczną degustację napojów alkoholowych, rozdawanie rekwizytów związanych z napojami alkoholowymi, organizowanie premiowanej sprzedaży napojów alkoholowych, a także inne formy publicznego zachęcania do nabywania napojów alkoholowych;
- 3) reklama napojów alkoholowych – publiczne rozpowszechnianie znaków towarowych napojów alkoholowych lub symboli graficznych z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych przedsiębiorców produkujących napoje alkoholowe, nieróżniących się od nazw i symboli graficznych napojów alkoholowych, służące popularyzowaniu znaków towarowych napojów alkoholowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy przedsiębiorcami zajmującymi się produkcją, obrotem hurtowym i handlem napojami alkoholowymi;

- 4) sponsorowanie – bezpośrednie lub pośrednie finansowanie lub współfinansowanie działalności osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dla upowszechniania, utrwalania lub podniesienia renomy nazwy, producenta lub dystrybutora, znaku towarowego lub innego oznaczenia indywidualizującego przedsiębiorcę, jego działalność, towar lub usługę, w zamian za informowanie o sponsorowaniu;
 - 5) informowanie o sponsorowaniu – prezentowanie informacji zawierającej nazwę sponsora lub jego znak towarowy w związku ze sponsorowaniem;
 - 6) wydzielone stoisko – oddzielone od pozostałej powierzchni punktu sprzedaży, ciąg handlowy lub lada;
 - 7) obrót hurtowy napojami alkoholowymi – zakup napojów alkoholowych w celu dalszej ich odsprzedaży przedsiębiorcom posiadającym właściwe zezwolenia;
 - 8) wartość sprzedaży – kwota należna sprzedawcy za sprzedane napoje alkoholowe, z uwzględnieniem podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego;
 - 9) sklep branżowy ze sprzedażą napojów alkoholowych – placówka, w której roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych stanowi nie mniej niż 70% wartości sprzedaży ogółu towarów w tym punkcie;
 - 10) reintegracja – reintegrację zawodową i społeczną w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o felczerze – rozumie się przez to także starszego felczera.

Art. 3. 1.¹⁾ Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należą do zakresu działania Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, o którym mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, zwanego dalej „Centrum”.

2. (uchylony)²⁾

3. (uchylony)²⁾

4. (uchylony)²⁾

5. (uchylony)²⁾

5a. (uchylony)²⁾

5b. (uchylony)²⁾

5c. (uchylony)²⁾

5d. (uchylony)²⁾

5e. (uchylony)²⁾

5f. (uchylony)²⁾

5g. (uchylony)²⁾

5h. (uchylony)²⁾

5i. (uchylony)²⁾

5j. (uchylony)²⁾

6. (uchylony)²⁾

Art. 3a. (uchylony)³⁾

Art. 3b. (uchylony)³⁾

Art. 3c. (uchylony)³⁾

Art. 3d. (uchylony)³⁾

Art. 3e. (uchylony)³⁾

Art. 3f. (uchylony)³⁾

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

²⁾ Przez art. 2 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁾ Przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 3g. (uchylony)³⁾

Art. 4. 1.⁴⁾ Samorząd województwa realizuje zadania, o których mowa w art. 1 i art. 2, w postaci wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwała sejmik województwa. Elementem wojewódzkiego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

2.⁴⁾ Zarząd województwa odpowiada za koordynację, przygotowanie i realizację programu, o którym mowa w ust. 1, udziela pomocy merytorycznej instytucjom i osobom fizycznym, które realizują zadania objęte tym programem, oraz współdziała z innymi organami administracji publicznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany przez regionalny ośrodek polityki społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w programie. W celu realizacji programu zarząd województwa może powołać pełnomocnika.

4. Środki finansowe na prowadzenie działań, o których mowa w ust. 2, ujmuje się w budżecie województwa.

5.⁵⁾ Zarząd województwa sporządza raport z wykonania w danym roku programu, o którym mowa w ust. 1, i efektów jego realizacji, który przedkłada sejmikowi województwa w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

6.⁵⁾ Zarząd województwa na podstawie opracowanej przez Centrum ankiety sporządza informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z programu, o którym mowa w ust. 1, i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Art. 4¹. 1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3)⁶⁾ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony)
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7)⁷⁾ wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

2.⁸⁾ Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ Dodany przez art. 2 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 ustawy z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 218), która weszła w życie z dniem 15 lutego 2022 r.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2a.⁹⁾ Gminny program, o którym mowa w ust. 2, sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

2b.⁹⁾ Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

2c.⁹⁾ Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Centrum informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

3. Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

4. W skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

Art. 5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym.

Art. 6. Minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zapewniają kształcenie niezbędnej liczby specjalistów z zakresu działalności profilaktycznej i leczniczej oraz podejmowanie badań nad alkoholem i związanymi z nim problemami.

Art. 7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, jednostki publicznej radiofonii i telewizji oraz inne właściwe organy i instytucje podejmują odpowiednie działania w zakresie rozwijania i popierania różnorodnych form działalności informacyjnej, kulturalnej i naukowej, mających na celu uświadamianie o szkodliwości nadużywania alkoholu dla jednostki oraz życia rodzinnego i społecznego, krzewienia trzeźwości i abstynencji oraz wykorzenia szkodliwych zwyczajów i sposobów picia alkoholu.

Art. 8. (uchylony)

Art. 9. 1. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa. Wydawanie zezwoleń, decyzji wprowadzających zmiany w tych zezwoleniach oraz duplikatów tych zezwoleń należy do zadań własnych województw.

2a. (uchylony)

3. Organ, o którym mowa w ust. 2, wydaje zezwolenie na obrót hurtowy przedsiębiorcom posiadającym siedziby na terenie województwa.

3a. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy.

3b. Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy;
- 2) siedzibę i adres przedsiębiorcy;
- 3) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) adresy magazynów stacjonarnych dostosowanych do przechowywania napojów alkoholowych, o ile przedsiębiorca z takich magazynów korzysta;
- 5) wnioskowany limit – dotyczy wyłącznie wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1;
- 6) wnioskowany termin ważności zezwolenia;
- 7) oświadczenie o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w ostatnim roku kalendarzowym:
 - a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa,

⁹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa;
- 8) oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości w celach przechowywania napojów alkoholowych, których adresy zawarte są we wniosku zgodnie z pkt 4.

3c. Minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa może wydać duplikaty zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku ich utraty lub zniszczenia.

3d. Do wniosku o wydanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, należy dołączyć dowód wniesienia opłaty za wydanie zezwolenia, o której mowa w art. 9² ust. 1.

3e. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3b pkt 8, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

3f.¹⁰⁾ Do postępowań w sprawie wydania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185).

3g.¹⁰⁾ Do postępowań w sprawie wydania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów działu II rozdziału 8a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

4. (uchylony)

Art. 9¹. 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, wydaje się oddzielnie na obrót hurtowy następującymi rodzajami napojów alkoholowych:

- 1) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo;
- 2) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa;
- 3) o zawartości powyżej 18% alkoholu.

2. Zezwolenia na obrót hurtowy wydaje się na czas oznaczony:

- 1) napojami alkoholowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 – nie dłuższy niż 2 lata;
- 2) napojami alkoholowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – nie dłuższy niż rok.

3. Dla zezwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określa się limit w wysokości minimum 250 tys. litrów 100% alkoholu rocznie.

3a. Limit, o którym mowa w ust. 3, może być zwiększony na wniosek przedsiębiorcy złożony nie później niż 30 dni od dnia wykorzystania limitu określonego w zezwoleniu.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w odniesieniu do przedsiębiorców prowadzących obrót napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu, polegający wyłącznie na zaopatrywaniu statków, pociągów lub samolotów. Maksymalny limit dla tych przedsiębiorców określa się w wysokości 2 tys. litrów 100% alkoholu rocznie.

5. Producent napojów alkoholowych jest obowiązany do uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, jeżeli zbywa swoje wyroby przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia, o których mowa w art. 18 ust. 1.

6.¹¹⁾ Do uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi nie jest obowiązany:

- 1) drobny producent wina z upraw własnych w rozumieniu art. 2 pkt 24 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24 i 2015),
- 2) przedsiębiorca określony w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich

– który zbywa wyprodukowane przez siebie napoje alkoholowe przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie, o którym mowa w art. 18 ust. 1.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2185), która weszła w życie z dniem 10 listopada 2022 r.

¹¹⁾ Dodany przez art. 44 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24), która weszła w życie z dniem 7 marca 2022 r.

7.¹¹⁾ Producent oraz przedsiębiorca, o których mowa w ust. 6, jest obowiązany do składania w terminie do dnia 31 stycznia zawiadomienia o ilości zbytych przez siebie napojów alkoholowych przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie, o którym mowa w art. 18 ust. 1, w poprzednim roku kalendarzowym.

8.¹¹⁾ Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 7, składa się na piśmie do marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce produkcji napojów alkoholowych objętych tym zawiadomieniem, podając:

- 1) imię i nazwisko lub firmę producenta albo przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 6;
- 2) siedzibę i adres oraz adres do doręczeń producenta albo przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 6;
- 3) numer NIP, o ile producent albo przedsiębiorca, o których mowa w ust. 6, taki numer posiada, albo numer PESEL tego producenta albo przedsiębiorcy;
- 4) informację o ilości wyprodukowanych przez producenta albo przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 6, napojów alkoholowych, które zostały zbyte w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w litrach.

Art. 9². 1. Za zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, wydawanie decyzji wprowadzających w zezwoleniach zmiany oraz wydawanie duplikatów pobiera się opłaty.

2. Opłaty są wnoszone przed wydaniem zezwolenia, duplikatu lub decyzji na rachunek organu wydającego zezwolenie, po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 4, z zastrzeżeniem ust. 16–18.

3. Wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych należy obliczać oddzielnie dla każdego rodzaju tych napojów.

4. Opłaty za zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 1 i 2, ustala się w wysokości 4000 zł dla przedsiębiorców występujących o zezwolenie po raz pierwszy oraz dla tych, których wartość sprzedaży w roku poprzedzającym wygaśnięcie zezwolenia nie przekroczyła 1 000 000 zł. Opłaty te są wnoszone na rachunek organu wydającego zezwolenie po złożeniu pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w ostatnim roku kalendarzowym.

5. W przypadku przedsiębiorców, których wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzedzającym wygaśnięcie zezwolenia przekroczyła 1 000 000 zł, opłatę za zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 1 i 2, ustala się w wysokości równej 0,4% wartości sprzedaży w roku poprzednim, z zaokrągleniem do 100 zł.

6. Opłatę za zezwolenie, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3, ustala się w wysokości 22 500 zł za 250 tys. litrów 100% alkoholu, z zastrzeżeniem ust. 7–10.

7. Opłatę za zezwolenie, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3, dla przedsiębiorców prowadzących obrót napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu, polegający wyłącznie na zaopatrywaniu statków, pociągów lub samolotów, ustala się stosownie do deklarowanego obrotu.

8. Opłatę za zezwolenie, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3, dla przedsiębiorców uprawnionych do wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych w ilości do 10 tys. litrów 100% alkoholu rocznie ustala się stosownie do deklarowanego rocznego obrotu własnymi wyrobami.

9. Opłata za zezwolenie na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych o zawartości do 18% alkoholu wynosi 1000 zł.

10. Opłata za zezwolenie na wyprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu jest pobierana w zależności od liczby litrów 100% alkoholu, zgłoszonej we wniosku, proporcjonalnie do wysokości opłaty określonej w ust. 6.

11. Opłata za zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, oraz za zezwolenie na wyprzedaż, o którym mowa w art. 9⁵ ust. 4, dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wynosi dodatkowo 25 zł za każdy pełny litr 100% alkoholu w tych opakowaniach.

12. W przypadku gdy przedsiębiorca posiadający zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, albo zezwolenie na wyprzedaż, o którym mowa w art. 9⁵ ust. 4, zaopatruje przedsiębiorcę posiadającego jednocześnie zezwolenie na obrót hurtowy i zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, odprowadza opłatę od wszystkich napojów objętych opłatą, ustaloną na podstawie ust. 11, w które zaopatrzył tego przedsiębiorcę.

13. Przedsiębiorca dokonujący zaopatrzenia w napoje alkoholowe, od których zapłacono opłatę, o której mowa w ust. 12, nie jest obowiązany do zapłaty opłaty ustalonej na podstawie ust. 11.

14. Kwotę należnej opłaty w części, o której mowa w ust. 11, pomniejsza się o kwotę opłaty w części naliczonej od zwróconych przez przedsiębiorcę napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

15. Obowiązek zapłaty opłaty ustalonej na podstawie ust. 11 powstaje w momencie zaopatrzenia w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

16. Organem właściwym w sprawie opłaty w części, o której mowa w ust. 11, jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, albo zezwolenie na wyprzedaż, o którym mowa w art. 9⁵ ust. 4.

17. Przedsiębiorca posiadający zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, lub zezwolenie na wyprzedaż, o którym mowa w art. 9⁵ ust. 4, dokonujący zaopatrzenia w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, jest obowiązany, odrębnie w odniesieniu do każdego zezwolenia, do:

- 1) złożenia w postaci elektronicznej informacji, opatrzonej podpisem kwalifikowanym, według wzoru, o którym mowa w ust. 30, organowi, o którym mowa w ust. 16, za pośrednictwem systemu informatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - 2) obliczenia i wniesienia na rachunek właściwego urzędu skarbowego opłaty w wysokości, o której mowa w ust. 11
- do końca miesiąca następującego po zakończeniu półrocza.

18. Informacja, o której mowa w ust. 17 pkt 1, zawiera następujące dane:

- 1) okres, za który jest składana;
- 2) rodzaj posiadanego zezwolenia, którego informacja dotyczy;
- 3) miejsce składania informacji: nazwę właściwego urzędu skarbowego;
- 4) cel składania informacji:
 - a) złożenie informacji,
 - b) korekta informacji;
- 5) dane przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, albo zezwolenie na wyprzedaż, o którym mowa w art. 9⁵ ust. 4:
 - a) nazwę (firmę) albo imię i nazwisko,
 - b) NIP,
 - c) imię i nazwisko, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej osoby wskazanej do kontaktu;
- 6) numery faktur lub innych dokumentów potwierdzających zaopatrzenie w napoje, o których mowa w ust. 11, daty ich wystawienia oraz odpowiednio NIP dostawcy albo nabywcy;
- 7) łączną liczbę litrów 100% alkoholu zawartego w napojach, o których mowa w ust. 11;
- 8) łączną liczbę opakowań napojów, o których mowa w ust. 11, w podziale na ilość nominalną napoju w opakowaniach i zawartość alkoholu;
- 9) kwotę opłaty ustaloną na podstawie ust. 11;
- 10) kwotę pomniejszenia opłaty ustaloną na podstawie ust. 14;
- 11) kwotę opłaty do zapłaty;
- 12) pouczenie, że informacja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127 i 2180).

19. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy do końca miesiąca następującego po terminie, o którym mowa w ust. 17, dokonuje podziału łącznych wpływów z opłaty w części, o której mowa w ust. 11, oraz z dodatkowej opłaty, o której mowa w ust. 21, proporcjonalnie do wpływów uzyskanych przez gminy za I i II kwartał z opłat, o których mowa w art. 11¹, na podstawie danych publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz przekazuje środki na rachunki bankowe Narodowego Funduszu Zdrowia i gmin.

20. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy do końca kwietnia następnego roku dokonuje podziału łącznych wpływów z opłaty w części, o której mowa w ust. 11, oraz z dodatkowej opłaty, o której mowa w ust. 21, proporcjonalnie do wpływów uzyskanych przez gminy za III i IV kwartał roku ubiegłego z opłat, o których mowa w art. 11¹, na podstawie danych publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz przekazuje środki na rachunki bankowe Narodowego Funduszu Zdrowia i gmin.

21. W przypadku niedopełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 17 pkt 1 lub 2, organ, o którym mowa w ust. 16, ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę w wysokości:

- 1) 2000 zł dla przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) 11 250 zł dla przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3.

22. Dodatkową opłatę wnosi się na rachunek organu, o którym mowa w ust. 16.

23. Do opłat, o których mowa w ust. 11 i 21, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.¹²⁾), przy czym uprawnienia organów podatkowych przysługują odpowiednio naczelnikowi urzędu skarbowego, dyrektorowi izby administracji skarbowej, Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

23a. Organ właściwy w sprawie interpretacji ogólnych, objaśnień i interpretacji indywidualnych przepisów dotyczących opłat, o których mowa w ust. 11 i 21, może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie. W przypadku interpretacji ogólnych wydawanych na wniosek i interpretacji indywidualnych minister właściwy do spraw zdrowia zajmuje stanowisko w terminie 21 dni od dnia doręczenia wniosku o zajęcie stanowiska, przy czym do terminu do wydania interpretacji ogólnej i interpretacji indywidualnej nie wlicza się okresu od dnia doręczenia tego wniosku do dnia otrzymania stanowiska.

24. Zwrot nadpłaty z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 11, oraz dodatkowej opłaty, o której mowa w ust. 21, następuje na wniosek podmiotu, który dokonał ich zapłaty, z wpływów pochodzących z tych opłat, pobranych za:

- 1) ostatnie półrocze, jeżeli wniosek został rozpatrzony przed przekazaniem wpływów za to półrocze na rachunki bankowe Narodowego Funduszu Zdrowia i gmin;
- 2) kolejne półrocze następujące po złożeniu wniosku, jeżeli wniosek został rozpatrzony po przekazaniu wpływów za poprzednie półrocze na rachunki bankowe Narodowego Funduszu Zdrowia i gmin.

25. Opłata za wydanie decyzji wprowadzającej nowe miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększającej liczbę tych miejsc w stosunku do wymienionych w wydanych zezwoleniach, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, wynosi 50% stawki określonej dla zezwolenia w dniu jego wydania.

26. Opłata za wydanie innych decyzji wprowadzających zmiany w zezwoleniach wynosi 200 zł.

27. Opłata za zwiększenie limitu, o którym mowa w art. 9¹ ust. 3, jest pobierana w zależności od liczby litrów 100% alkoholu, zgłoszonej we wniosku, proporcjonalnie do wysokości opłaty określonej w ust. 6.

28. Opłata za wydanie duplikatu zezwoleń, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, wynosi 50 zł.

29. Zezwolenia i decyzje, o których mowa w ust. 9, 10 i 25–28 oraz art. 9 ust. 1 i 2, nie podlegają opłacie skarbowej.

30. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi i udostępni na elektronicznej platformie usług administracji publicznej wzór dokumentu elektronicznego informacji, o której mowa w ust. 17 pkt 1.

Art. 9³. 1.¹³⁾ Opłaty, o których mowa w art. 9² ust. 1, przeznacza się wyłącznie na finansowanie zadań:

- 1) określonych w wojewódzkich programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4 ust. 1;
- 2) realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140), w ramach wojewódzkich programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4 ust. 1.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 835, 974, 1265, 1301, 1933 i 2180.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Zarządy województw mogą zlecać, w drodze porozumień, jednostkom samorządu powiatowego zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przekazywać środki finansowe na ich realizację.

3. Opłata w części, o której mowa w art. 9² ust. 11, oraz dodatkowa opłata, o której mowa w art. 9² ust. 21, stanowią w wysokości:

- 1) 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych;
- 2) 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

4. Gmina przeznaczają środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

5. Narodowy Fundusz Zdrowia przeznaczają środki, o których mowa w ust. 3 pkt 2, na działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym oraz na świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień oraz innych następstw zdrowotnych spożywania alkoholu, z uwzględnieniem art. 97 ust. 3h ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.¹⁴⁾).

6. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia nie później niż do dnia 15 kwietnia przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o sposobie wykorzystania środków, o których mowa w ust. 3 pkt 2, w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 9⁴. Warunkiem prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, jest:

- 1) (uchylony)
- 2) sprzedaż napojów alkoholowych, wymienionych w zezwoleniu, wyłącznie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie na obrót hurtowy tymi napojami lub zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych;
- 3) prowadzenie obrotu hurtowego tylko napojami alkoholowymi oznaczonymi znakami akcyzy, o ile wymóg oznaczania tymi znakami wynika z innych przepisów;
- 4) zaopatrywanie się w napoje alkoholowe, wymienione w zezwoleniu, u producentów oraz u przedsiębiorców posiadających zezwolenie na obrót hurtowy tymi napojami;
- 5) posiadanie tytułu prawnego do korzystania ze stacjonarnego magazynu dostosowanego do przechowywania napojów alkoholowych, o ile przedsiębiorca z takiego magazynu korzysta;
- 6) (uchylony)
- 7) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscach wymienionych w zezwoleniu;
- 8) zgłaszanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub właściwemu marszałkowi województwa zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany.
- 9) (uchylony)

Art. 9⁵. 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa cofa w przypadku:

- 1) nieprzebrzegania warunków określonych w art. 9⁴ pkt 3, 4 i 7;
- 2) wprowadzenia do obrotu napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł;
- 3) popełnienia przestępstwa, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie;
- 4) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 9² ust. 4;
- 5) orzeczenia wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem;
- 6) zlecenia przez przedsiębiorcę, na podstawie umów, prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi innym przedsiębiorcom.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526, 583, 655, 807, 974, 1002, 1079, 1265, 1352, 1700, 1855, 2140 i 2180.

2. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa może cofnąć w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania warunków określonych w art. 9⁴ pkt 2, 5 i 8;
- 2) powtarzającego się zakłócania porządku publicznego w miejscu obrotu.

3. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, wygasają w przypadku:

- 1) likwidacji przedsiębiorstwa lub zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi;
- 2) upływu terminu ważności zezwolenia;
- 3) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej.

4. Na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło z przyczyn wymienionych w ust. 3, minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa wydaje zezwolenie z określeniem terminu na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych. Termin, określony w zezwoleniu na wyprzedaż, nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia.

4a. Minister właściwy do spraw gospodarki określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 4, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r. poz. 1087).

4b.¹⁵⁾ Do postępowania w sprawie wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

4c.¹⁵⁾ Do postępowania w sprawie wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisów działu II rozdziału 8a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

5. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

Art. 9⁶. 1. Sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, prowadzi się w punktach sprzedaży, którymi są:

- 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych;
- 2) wydzielone stoiska – w samoobsługowych placówkach handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m²;
- 3) pozostałe placówki samoobsługowe oraz inne placówki handlowe, w których sprzedawca prowadzi bezpośrednią sprzedaż napojów alkoholowych.

2.¹⁶⁾ Drobni producenci wina z upraw własnych w rozumieniu art. 2 pkt 24 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich mogą prowadzić sprzedaż detaliczną wyrobionych przez siebie wyrobów przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w punkcie sprzedaży, którym jest lokalizacja w miejscu wytworzenia tych wyrobów.

3.¹⁷⁾ Przedsiębiorcy określani w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich mogą prowadzić sprzedaż detaliczną wyrobionych przez siebie win owocowych jakościowych, cydrów jakościowych, perry jakościowych, cydrów lodowych, perry lodowych, cydrów, perry lub miodów pitnych jakościowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w punkcie sprzedaży, którym jest lokalizacja w miejscu wytworzenia tych wyrobów.

Art. 10. Akty prawne wpływające na strukturę cen napojów alkoholowych powinny służyć ograniczaniu spożycia tych napojów oraz zmianie struktury ich spożycia na rzecz napojów o niskiej zawartości procentowej alkoholu.

Art. 11. (uchylony)

Art. 11¹. 1. W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia, w wysokości:

- 1) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 2) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- 3) 2100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

¹⁵⁾ Dodany przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 10.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 44 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 11.

¹⁷⁾ Dodany przez art. 44 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 11.

3. Opłata, o której mowa w ust. 2, dotyczy przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie.

4. Przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

5. Opłatę, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorca prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży, w którym roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła:

- 1) 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – wnosi w wysokości 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim;
- 2) 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wnosi w wysokości 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim;
- 3) 77 000 zł dla napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – wnosi w wysokości 2,7% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim.

6. Przedsiębiorcy, których roczna wartość sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych nie przekroczyła wartości, o których mowa w ust. 5, wnoszą opłatę w wysokości określonej w ust. 2.

7. Opłata, o której mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego lub jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego.

8. W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1–5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

9. Wartość sprzedaży należy obliczać oddzielnie dla każdego rodzaju napojów alkoholowych.

10. Zezwolenia, o których mowa w art. 18, 18¹ oraz 18⁴, nie podlegają opłacie skarbowej.

Art. 12. 1. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3;
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

2. Rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń, o której mowa w ust. 1, odrębnie dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy.

3. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

4. Rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek pomocniczych gminy, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰.

5. Rada gminy przed podjęciem uchwał, o których mowa w ust. 1–4, zasięga opinii jednostki pomocniczej gminy.

6. W miejscowościach, w których rozmieszczone są jednostki wojskowe, maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych są ustalane po zasięgnięciu opinii właściwych dowódców garnizonów.

7.¹⁸⁾ Maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Art. 13. 1. Napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. W miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidoczniiona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu.

3. (uchylony)

Art. 13¹. 1. Zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem że:

- 1) nie jest kierowana do małoletnich;
- 2) nie przedstawia osób małoletnich;
- 3) nie łączy spożywania alkoholu ze sprawnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami;
- 4) nie zawiera stwierdzeń, że alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspakajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych;
- 5) nie zachęca do nadmiernego spożycia alkoholu;
- 6) nie przedstawia abstynencji lub umiarkowanego spożycia alkoholu w negatywny sposób;
- 7) nie podkreśla wysokiej zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju alkoholowego;
- 8) nie wywołuje skojarzeń z:
 - a) atrakcyjnością seksualną,
 - b) relaksem lub wypoczynkiem,
 - c) nauką lub pracą,
 - d) sukcesem zawodowym lub życiowym.

2. Reklama i promocja piwa, o której mowa w ust. 1, nie może być prowadzona:

- 1) w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6⁰⁰ a 20⁰⁰, z wyjątkiem reklamy prowadzonej przez organizatora imprezy sportu wyczynowego lub profesjonalnego w trakcie trwania tej imprezy;
- 2) na kasetach wideo i innych nośnikach;
- 3) w prasie młodzieżowej i dziecięcej;
- 4) na okładkach dzienników i czasopism;
- 5) na słupach i tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchni wykorzystywanych do reklamy, chyba że 20% powierzchni reklamy zajmować będą widoczne i czytelne napisy informujące o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim;
- 6) przy udziale małoletnich.

3. Zabrania się reklamy, promocji produktów i usług, których nazwa, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie wykorzystuje podobieństwo lub jest tożsame z oznaczeniem napoju alkoholowego lub innym symbolem obiektywnie odnoszącym się do napoju alkoholowego.

4. Zabrania się reklamy i promocji przedsiębiorców oraz innych podmiotów, które w swoim wizerunku reklamowym wykorzystują nazwę, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie związane z napojem alkoholowym, jego producentem lub dystrybutorem.

5. Zabrania się informowania o sponsorowaniu imprez sportowych, koncertów muzycznych oraz innych imprez masowych przez producentów i dystrybutorów napojów, których zasadniczą działalność stanowi produkcja lub sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 8% do 18% alkoholu, w jakikolwiek inny sposób niż poprzez umieszczenie wewnątrz dzienników i czasopism, na zaproszeniu, bilecie, plakacie, produkcie lub tablicy informacyjnej związanej z określoną imprezą nazwy producenta lub dystrybutora oraz jego znaku towarowego, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Informowanie o sponsorowaniu może być prowadzone w radiu i telewizji pod warunkiem, iż będzie ograniczone wyłącznie do podania nazwy producenta lub dystrybutora napojów zawierających do 18% alkoholu lub jego znaku towarowego, a informacja ta nie będzie prezentowana w telewizji przez osobę fizyczną lub z wykorzystaniem wizerunku postaci ludzkiej.

7. Zabrania się informowania o, innym niż określone w ust. 5, sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych, których zasadniczą działalność stanowi produkcja lub sprzedaż napojów alkoholowych zawierających

od 8% do 18% alkoholu oraz informowania o sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

8. Zakaz określony w ust. 1 dotyczy również wydawnictw promocyjno-reklamowych przekazywanych przez producentów, dystrybutorów lub handlowców napojów alkoholowych klientom detalicznym.

9. Zakazy określone w ust. 1–8 nie obejmują reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej wewnątrz pomieszczeń hurtowni, wydzielonych stoisk lub punktów prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz na terenie punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

10. Zakazy określone w ust. 1–8 dotyczą osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które uczestniczą w prowadzeniu reklamy w charakterze zleceniodawcy albo zleceniobiorcy niezależnie od sposobu i formy jej prezentacji.

11. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, treść, wzór i sposób umieszczania na reklamach, o których mowa w ust. 2 pkt 5, napisów informujących o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletniemu, mając na względzie ograniczenie spożycia alkoholu oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi wśród młodzieży.

Art. 13². 1. Podmioty świadczące usługę będącą reklamą napojów alkoholowych wnoszą opłatę w wysokości 10% podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług wynikającej z tej usługi.

1a. Organami właściwymi w sprawie opłaty, o której mowa w ust. 1, są organy podatkowe właściwe w sprawach podatku od towarów i usług w zakresie usługi, o której mowa w ust. 1.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, sporządzają zbiorczą deklarację miesięczną według wzoru określonego na podstawie ust. 4 i składają ją w terminie do 20. dnia miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, w którym upłynął termin na wystawienie faktury, zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, na wynagrodzenie lub jego część.

3. Deklaracje, o których mowa w ust. 2, składa się do urzędu skarbowego, przy pomocy którego wykonuje swoje zadania naczelnik urzędu skarbowego właściwy na podstawie ust. 1a dla podmiotu, o którym mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, wzór zbiorczej deklaracji miesięcznej dotyczącej opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz szczegółowy zakres zawartych w niej danych, biorąc pod uwagę konieczność zebrania danych niezbędnych do ustalenia wysokości opłaty, o której mowa w ust. 1.

5. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, w którym stosownie do ust. 2 upłynął termin na złożenie zbiorczej deklaracji miesięcznej, na rachunek urzędu skarbowego, przy pomocy którego wykonuje swoje zadania naczelnik urzędu skarbowego właściwy na podstawie ust. 1a dla podmiotu, o którym mowa w ust. 1.

5a. Naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 5, przekazuje kwoty wpłaconych opłat, o których mowa w ust. 1, na rachunek Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, o którym mowa w art. 13³, w terminie 14 dni od dnia ich wpłaty.

5b. Zwrot kwoty nadpłaty z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 1, jest pokrywany ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, o którym mowa w art. 13³.

5c. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej na wniosek naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 5, przekazuje w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku, na rachunek urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 5, środki niezbędne do realizacji kwoty nadpłaty, o której mowa w ust. 5b.

6. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dla podmiotu zobowiązanego do jej wniesienia koszt uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.¹⁹⁾) lub art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.²⁰⁾).

7. W sprawach nieuregulowanych do opłaty, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1561, 1812, 1967, 2014 i 2180.

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501, 558, 583, 646, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1301, 1358, 1459, 1512, 1561, 1692, 1846, 1967, 2014, 2127 i 2180.

8. (uchylony)

9. (uchylony)

10. (uchylony)

Art. 13³. 1. Tworzy się Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów, zwany dalej „Funduszem”, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.

3. Przychodami Funduszu są wpływy z tytułu opłat, o których mowa w art. 13² ust. 1.

4. Środki Funduszu przeznacza się na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, oraz na zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej.

5. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb przyznawania środków z Funduszu na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów oraz na zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym,
- 2) tryb składania wniosków i dane, jakie powinien zawierać wniosek o przyznanie środków Funduszu, uwzględniając zakres niezbędnych danych dotyczących podmiotu ubiegającego się o te środki, a także informacje o zajęciach sportowych dla uczniów albo realizowanych zadaniach określonych w przepisach o zdrowiu publicznym,
- 3) tryb przekazywania środków Funduszu, uwzględniając terminy, w jakich zostało zaplanowane przeprowadzenie zajęć sportowych dla uczniów albo realizacja zadań określonych w przepisach o zdrowiu publicznym,
- 4) wysokość dofinansowania zajęć sportowych dla uczniów, z tym że maksymalna wysokość tego dofinansowania w przypadku zajęć prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe nie może przekroczyć 80%, a w przypadku zajęć organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – 50% planowanych kosztów realizacji zajęć

– kierując się koniecznością zapewnienia efektywnego wykorzystania środków Funduszu.

Art. 14. 1. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych:

- 1) na terenie szkół oraz innych zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych i domów studenckich;
- 2) na terenie zakładów pracy oraz miejsc zbiorowego żywienia pracowników;
- 3) w miejscach i czasie masowych zgromadzeń;
- 4) w środkach i obiektach transportu publicznego, z wyjątkiem:
 - a) wagonów restauracyjnych i bufetów w pociągach komunikacji krajowej, w których dopuszcza się sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa,
 - b) pociągów komunikacji międzynarodowej, w których dopuszcza się sprzedaż, podawanie i spożywanie:
 - napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa w wagonach restauracyjnych i bufetach oraz w wagonach sypialnych i z miejscami do leżenia,
 - napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu przy stolikach w wagonach restauracyjnych, w tym napojów o zawartości powyżej 18% alkoholu tylko do posiłków,
 - c) międzynarodowych portów lotniczych i samolotów komunikacji międzynarodowej,
 - d) statków i portów morskich;
- 5) (uchylony)
- 6) w obiektach zajmowanych przez organy wojskowe i spraw wewnętrznych, jak również w rejonie obiektów koszarowych i zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych.

1a. (uchylony)

2. (uchylony)

2a. Zabrania się spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.

2b. Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, w określonym miejscu publicznym na terenie gminy odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych, jeżeli uzna, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, o której mowa w art. 2 ust. 1, i nie będzie zakłócało bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu w ośrodkach szkoleniowych.

4. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu w domach wypoczynkowych.

5. Sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu może się odbywać na imprezach na otwartym powietrzu oraz na stadionach i innych obiektach sportowych tylko za zezwoleniem i tylko w miejscach do tego wyznaczonych.

6. W innych niewymienionych miejscach, obiektach lub na określonych obszarach gminy, ze względu na ich charakter, rada gminy może wprowadzić czasowy lub stały zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych.

7. (uchylony)

8. Minister właściwy do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, wypadki i okoliczności, w których, uwzględniając zwyczaje międzynarodowe, dopuszczalne jest podawanie i spożywanie nieznacznej ilości napojów alkoholowych.

Art. 15. 1. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości;
- 2) osobom do lat 18;
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

2. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Art. 16. 1. Zabrania się wnoszenia napojów alkoholowych na teren zakładów pracy, stadionów i innych obiektów, w których odbywają się imprezy sportowe i rozrywkowe, a także obiektów lub miejsc objętych zakazem wnoszenia napojów alkoholowych.

1a. Kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona odmawiają wpuszczenia na teren zakładu pracy osoby, w stosunku do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że nie zastosowała się do zakazu, o którym mowa w ust. 1, chyba że przeprowadzona na żądanie tej osoby kontrola nie potwierdzi podejrzenia.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 17. 1. Kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona mają obowiązek niedopuszczenia do pracy pracownika, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawił się on do pracy w stanie po użyciu alkoholu albo spożywał alkohol w czasie pracy. Okoliczności stanowiące podstawę decyzji powinny być podane pracownikowi do wiadomości.

2. Uprawnienia kierownika zakładu pracy, o którym mowa w ust. 1, służą również organowi nadrzędnemu nad danym zakładem pracy oraz organowi uprawnionemu do przeprowadzenia kontroli zakładu pracy.

3. Na żądanie kierownika zakładu pracy, osoby przez niego upoważnionej, a także na żądanie pracownika, o którym mowa w ust. 1, badanie stanu trzeźwości pracownika przeprowadza uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego. Zabiegu pobrania krwi dokonuje osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Do badania stanu trzeźwości stosuje się przepisy, wydane na podstawie art. 47 ust. 2.

Art. 18. 1. Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, zwanego dalej „organem zezwalającym”.

1a. (uchylony)

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy.

3. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wydaje się oddzielnie na następujące rodzaje napojów alkoholowych:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu.

3a. Zezwolenia, o których mowa w ust. 3, organ zezwalający wydaje po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1–3.

3b. W przypadku gdy liczba wniosków o wydanie zezwolenia przewyższa ich maksymalną liczbę, o której mowa w art. 12 ust. 1, zezwolenie w pierwszej kolejności wydaje się uwzględniając kryterium jak największej odległości punktu, w którym ma być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych od najbliższego działającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, liczonej najkrótszą drogą dojścia ciągiem dróg publicznych, a w następnej kolejności – kryterium prowadzenia przez wnioskodawcę jak najmniejszej liczby punktów sprzedaży.

4. Sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscach znajdujących się pod zarządem wojskowym lub jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych – położonych poza obiektami wymienionymi w art. 14 ust. 1 pkt 6 – może być prowadzona jedynie za zezwoleniem, o którym mowa w ust. 1, a ponadto za zgodą organów wojskowych określonych przez Ministra Obrony Narodowej lub resortu spraw wewnętrznych określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

5. Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera:

- 1) oznaczenie rodzaju zezwolenia;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania;
- 3) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) przedmiot działalności gospodarczej;
- 5) adres punktu sprzedaży;
- 6) adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

6. Do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) (uchylony)
- 2) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych;
- 3) zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym;
- 4) decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132).

6a. Minister właściwy do spraw gospodarki określi wzór wniosku o wydanie zezwolenia w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

7. Warunkiem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży jest:

- 1) posiadanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1;
- 2) wniesienie opłaty, o której mowa w art. 11¹;
- 3)²¹⁾ zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców:
 - a) posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych lub
 - b) o których mowa w art. 9¹ ust. 6;
- 4) w terminach do dnia 1 lutego, 1 czerwca, 1 października każdego roku kalendarzowego objętego zezwoleniem, okazanie przedsiębiorcy zaopatrującemu dany punkt sprzedaży napojów alkoholowych odpowiedniego dowodu potwierdzającego dokonanie opłaty, o której mowa w art. 11¹;

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 44 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 11.

- 5) posiadanie tytułu prawnego do korzystania z lokalu, stanowiącego punkt sprzedaży;
- 6) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu;
- 7) zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany;
- 8) prowadzenie sprzedaży w punkcie sprzedaży spełniającym wymogi określone przez radę gminy, na podstawie art. 12 ust. 1–3;
- 9) przestrzeganie innych zasad i warunków określonych przepisami prawa.

7a. (uchylony)

8. Organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

9. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – nie krótszy niż 2 lata.

10. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, organ zezwalający cofa w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:
 - a) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
 - b) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów określonych w art. 14 ust. 3 i 4;
- 2) nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- 3) powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego;
- 4) wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł;
- 5) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4;
- 6) popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie;
- 7) orzeczenia, wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

11. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

12. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wygasa w przypadku:

- 1) likwidacji punktu sprzedaży;
- 2) upływu terminu ważności zezwolenia;
- 3) zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży;
- 4) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej;
- 5) niedopełnienia w terminach obowiązku:
 - a) złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, lub
 - b) dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5.

12a. W przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. a, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. a nie złoży oświadczenia wraz z jednoczesnym dokonaniem opłaty dodatkowej w wysokości 30% opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2.

12b. W przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. b, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. b nie wniesie raty opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 albo 5, powiększonej o 30% tej opłaty.

13. Przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z przyczyn określonych w ust. 12 pkt 5, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

14. Przedsiębiorcy podający lub sprzedający różne mieszanki napojów alkoholowych na podstawie posiadanych receptur, z wykorzystaniem napojów zawierających powyżej 18% alkoholu, są obowiązani do posiadania zezwoleń, o których mowa w ust. 3 pkt 3.

Art. 18¹. 1. Na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych mogą być wydawane jednorazowe zezwolenia, do których nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 3a, ust. 4, ust. 5 pkt 5, ust. 6, ust. 7 pkt 4 i 6 oraz ust. 9–14.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wydawane są na okres do 2 dni.

3. Opłata za jednorazowe zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy przed wydaniem zezwolenia w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za poszczególne rodzaje zezwoleń, o których mowa w art. 11¹ ust. 2 i art. 18 ust. 3.

4. Przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wydawane na okres do dwóch lat. Do zezwoleń nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 3a, ust. 5 pkt 5, ust. 6 pkt 2–4, ust. 7 pkt 4, 5 i 7, ust. 9, ust. 10 pkt 3 oraz ust. 12 pkt 1 i 3.

5. Opłata za zezwolenia, o których mowa w ust. 4, jest wnoszona na rachunek gminy przed wydaniem zezwolenia w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi wzory wniosków o wydanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 4, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 18^{1a}. Wydawanie zezwoleń na podstawie art. 18 oraz art. 18¹ należy do zadań własnych gminy.

Art. 18².²²⁾ Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

– i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Art. 18³. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, o której mowa w art. 9, art. 18 i art. 18¹, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570).

Art. 18⁴. 1. Na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło z przyczyn wymienionych w art. 18 ust. 12, organ zezwalający może wydać zezwolenie z określeniem terminu na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych. Termin określony w zezwoleniu na wyprzedaż nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia.

1a.²³⁾ Do postępowania w sprawie wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

1b.²³⁾ Do postępowania w sprawie wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów działu II rozdziału 8a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Opłata za wydanie zezwolenia na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, wnoszona na rachunek gminy, wynosi:

- 1) 1,4% wartości sprzedaży zinwentaryzowanych napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 2) 1,4% wartości sprzedaży zinwentaryzowanych napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- 3) 2,7% wartości sprzedaży zinwentaryzowanych napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²³⁾ Dodany przez art. 4 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 10.

3. Przedsiębiorca, który otrzymał zezwolenie na wyprzedaż posiadanych, zinventaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia upływu terminu ważności zezwolenia, o którym mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 18⁵. (uchylony)

Art. 18^{6,24}. Do działalności drobnego producenta wina z upraw własnych w rozumieniu art. 2 pkt 24 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich, będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w roku winiarskim wyłącznie z winogron pochodzących z własnych upraw winorośli, w zakresie sprzedaży wyprodukowanych przez siebie win przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału o działalności przedsiębiorcy.

Art. 19. 1. Rada Ministrów, ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny, w drodze rozporządzenia, może wprowadzać na czas określony na obszarze całego kraju albo jego części całkowity lub częściowy zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

2. W sytuacjach wymagających niezwłocznego działania Rada Ministrów może wprowadzić zakaz, o którym mowa w ust. 1, w innym trybie.

Art. 20. (uchylony)

Rozdział 2

Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu

Art. 21. 1. Leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzi się w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zwanych dalej „zakładami leczniczymi”.

2. Poddanie się leczeniu odwykowemu jest dobrowolne. Wyjątki od tej zasady określa ustawa.

3. Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie leczenia odwykowego udzielane przez zakłady lecznicze.

Art. 22. 1. Samorząd województwa tworzy i prowadzi na obszarze województwa podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia odwykowego oraz wojewódzki ośrodek terapii uzależnienia i współuzależnienia.

2. Samorząd powiatu tworzy i prowadzi na obszarze powiatu inne niż wymienione w ust. 1 podmioty lecznicze udzielające świadczenia w zakresie leczenia odwykowego.

2a.²⁵ Psychoterapię uzależnienia od alkoholu i psychoterapię członków rodzin mogą prowadzić osoby, które posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie psychoterapii uzależnień lub certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień.

2b.²⁵ W udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia od alkoholu i psychoterapii członków rodzin mogą uczestniczyć osoby:

- 1) posiadające certyfikat instruktora terapii uzależnień lub
- 2) ubiegające się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień albo certyfikatu instruktora terapii uzależnień, posiadające status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień albo instruktora terapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez Centrum – pod nadzorem osoby, o której mowa w ust. 2a.

2c.²⁵ Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2b pkt 2, zawiera:

- 1) datę wydania zaświadczenia;
- 2) oznaczenie Centrum;
- 3) imię i nazwisko osoby, której zaświadczenie dotyczy;

²⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 44 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 11.

²⁵ Dodany przez art. 2 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 4) numer PESEL osoby, której dotyczy zaświadczenie, a w przypadku osób, które nie mają nadanego numeru PESEL – serię, numer oraz rodzaj dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 5) informację o uczestnictwie osoby, której dotyczy zaświadczenie, w programie szkoleniowym w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień albo instruktora terapii uzależnień;
- 6) podpis Dyrektora Centrum albo osoby przez niego upoważnionej.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, organizację, kwalifikacje personelu, sposób funkcjonowania i rodzaje podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposób współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi, kierując się potrzebą zapewnienia osobom uzależnionym od alkoholu leczenia odwykowego, a członkom ich rodzin, w tym dzieciom, świadczeń określonych w art. 23 ust. 1 i 2.

Art. 23. 1. Członkowie rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, dotknięci następstwami nadużywania alkoholu przez osobę uzależnioną, uzyskują w podmiotach określonych w art. 22 ust. 1 i 2 świadczenia zdrowotne w zakresie terapii i rehabilitacji współuzależnienia oraz profilaktyki. Za świadczenia te od wymienionych osób nie pobiera się opłat.

2. Dzieci osób uzależnionych od alkoholu, dotknięte następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców, uzyskują bezpłatnie pomoc psychologiczną i socjoterapeutyczną w podmiotach określonych w art. 22 ust. 1 i poradniach specjalistycznych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

3. Pomoc niesiona dzieciom przez osoby lub instytucje może być udzielona wbrew woli rodziców lub opiekunów będących w stanie nietrzeźwym.

Art. 24. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Art. 25. Na badanie, o którym mowa w art. 24, kieruje gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy.

Art. 25a. 1. Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, mogą przetwarzać informacje o osobach, o których mowa w art. 24, bez zgody i wiedzy tych osób, dotyczące stanu zdrowia, nałogów, skazań, mandatów karnych, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, z uwzględnieniem następujących danych:

- 1) imienia (imion) i nazwiska;
- 2) daty i miejsca urodzenia;
- 3) płci;
- 4) numeru PESEL, a w przypadku gdy dana osoba nie posiada numeru PESEL – serii i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 5) stanu cywilnego;
- 6) daty zawarcia małżeństwa, jeżeli dotyczy;
- 7) daty ustania małżeństwa, jeżeli dotyczy;
- 8) wykształcenia;
- 9) zawodu;
- 10) miejsca pracy lub nauki;
- 11) stopnia niezdolności do pracy, posiadania orzeczenia o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności;
- 12) adresu miejsca zamieszkania lub adresu miejsca pobytu;
- 13) adresu do korespondencji;
- 14) adresu poczty elektronicznej;
- 15) numeru telefonu.

2. Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu osób, o których mowa w art. 24, mogą przetwarzać dane o członkach ich rodzin w następującym zakresie:

- 1) imienia (imion) i nazwiska;
- 2) daty i miejsca urodzenia;
- 3) płci;
- 4) stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa;
- 5) adresu do korespondencji lub numeru telefonu, lub adresu poczty elektronicznej.

3. Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych są obowiązani do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

4. Przed przystąpieniem do wykonywania czynności związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych składają, w formie pisemnej, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałem przy realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym.”

Art. 25b. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest administratorem danych, o których mowa w art. 25a ust. 1 i 2, przetwarzanych przez powołaną przez niego gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych.

Art. 26. 1. Osoby, o których mowa w art. 24, jeżeli uzależnione są od alkoholu, zobowiązać można do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego.

2. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego orzeka sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora. Do wniosku dołącza się zebraną dokumentację wraz z opinią biegłego, jeżeli badanie przez biegłego zostało przeprowadzone.

Art. 27. 1. W razie gdy w stosunku do osoby, której postępowanie dotyczy, brak jest opinii biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, sąd zarządza poddanie tej osoby odpowiednim badaniom.

2. Sąd może, jeżeli na podstawie opinii biegłego uzna to za niezbędne, zarządzić oddanie badanej osoby pod obserwację w zakładzie leczniczym na czas nie dłuższy niż 2 tygodnie. W wyjątkowych wypadkach, na wniosek zakładu, sąd może termin ten przedłużyć do 6 tygodni.

3. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje osobę, której postępowanie dotyczy.

4. Na postanowienie zarządzające oddanie pod obserwację do zakładu przysługuje zażalenie.

Art. 28. 1. W razie zarządzenia przez sąd badania przez biegłego lub oddania pod obserwację w zakładzie leczniczym osoba, której postępowanie dotyczy, obowiązana jest poddać się badaniom psychologicznym i psychiatrycznym oraz zabiegom niezbędnym do wykonania podstawowych badań laboratoryjnych pod warunkiem, że są dokonywane przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu tej osoby.

2. (uchylony)

Art. 28a. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, sposób sporządzania opinii oraz warunki i sposób dokonywania badań niezbędnych do wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, uwzględniając ochronę dóbr osobistych osoby badanej.

Art. 29. Orzeczenie o obowiązku poddania się leczeniu zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wpływu wniosku.

Art. 30. 1. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na rozprawę lub uchylania się od zarządzanego poddania się badaniu przez biegłego albo obserwacji w zakładzie leczniczym sąd może zarządzić przymusowe doprowadzenie przez organ Policji.

2. Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Art. 30a. Sąd może zarządzić przeprowadzenie przez kuratora sądowego wywiadu środowiskowego w celu ustalenia okoliczności wskazujących na nadużywanie alkoholu przez osobę, której postępowanie dotyczy, oraz zakłócania przez nią

spokoju lub porządku publicznego, a także jej relacji w rodzinie, zachowania się w stosunku do małoletnich i stosunku do pracy.

Art. 31. 1. Orzekając o obowiązku poddania się leczeniu sąd może ustanowić na czas trwania tego obowiązku nadzór kuratora sądowego.

2. Osoba, wobec której ustanowiony został nadzór, ma obowiązek stawiania się na wezwanie sądu lub kuratora sądowego i wykonywania ich poleceń, dotyczących takiego postępowania w okresie nadzoru, które może się przyczynić do skrócenia czasu trwania obowiązku poddania się leczeniu.

2a. Nadzór sprawuje kurator sądowy wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich.

3. (uchylony)

4. Kierownik zespołu kuratorskiej służby sądowej powierza sprawowanie nadzoru kuratorowi sądowemu mającemu odpowiednie przygotowanie w zakresie postępowania z osobami uzależnionymi od alkoholu. Powierzenie następuje niezwłocznie po otrzymaniu orzeczenia do wykonania.

5. Kurator sądowy, sprawując nadzór nad osobą, w stosunku do której został orzeczony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, organizuje i prowadzi działania mające na celu pomoc osobie zobowiązanej w osiągnięciu celów leczenia.

6. Sprawując nadzór nad osobą, w stosunku do której został orzeczony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, kurator sądowy w szczególności:

- 1) podejmuje działania niezbędne do tego, aby osoba zobowiązana do poddania się leczeniu odwykowemu zastosowała się do orzeczenia sądu;
- 2) utrzymuje systematyczny kontakt z osobą zobowiązaną do poddania się leczeniu odwykowemu oraz udziela jej niezbędnej pomocy w rozwiązywaniu trudności życiowych, a zwłaszcza w rozpoczęciu i kontynuowaniu leczenia odwykowego;
- 3) zaznajamia się z wynikami leczenia odwykowego oraz współdziała z zakładem lecznictwa odwykowego w celu osiągnięcia celów leczenia odwykowego;
- 4) motywuje osobę poddaną leczeniu odwykowemu do nawiązania kontaktów z odpowiednimi zakładami leczniczymi oraz organizacjami lub grupami samopomocy osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) utrzymuje kontakt z członkami rodziny osoby zobowiązanej do poddania się leczeniu odwykowemu, pozostającymi z nią we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 6) oddziałuje na środowisko, w którym osoba zobowiązana do poddania się leczeniu odwykowemu przebywa lub do którego ma powrócić, zwłaszcza kształtuje właściwy stosunek do tej osoby;
- 7) składa sądowi pisemne sprawozdania z przebiegu leczenia odwykowego w terminach określonych przez sąd, nie rzadziej jednak niż co 2 miesiące;
- 8) w razie potrzeby współdziała z organami samorządu terytorialnego oraz organizacjami społecznymi w celu zapewnienia osobie zobowiązanej do poddania się leczeniu odwykowemu lub jej rodzinie odpowiedniej pomocy, polegającej w szczególności na ułatwieniu zatrudnienia, zapewnieniu czasowego zakwaterowania oraz na świadczeniach materialnych;
- 9) w razie potrzeby współdziała z pracodawcą w celu realizacji obowiązków nałożonych na osobę zobowiązaną do poddania się leczeniu odwykowemu.

7. Do obowiązków zawodowego kuratora sądowego należy ponadto składanie wniosków do sądu w sprawie zmiany postanowienia co do rodzaju zakładu leczenia odwykowego oraz w sprawie orzeczenia ustania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, a także zawiadamianie sądu o potrzebie podjęcia innych niezbędnych czynności.

Art. 32. 1. Sąd wzywa osobę, w stosunku do której orzeczony został prawomocnie obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, do stawienia się dobrowolnie w oznaczonym dniu we wskazanym zakładzie lecznictwa odwykowego w celu poddania się leczeniu, z zagrożeniem zastosowania przymusu w wypadku uchylania się od wykonania tego obowiązku.

2. Osoba, w stosunku do której orzeczony został obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, związanemu z pobytem w stacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego, nie może opuszczać terenu tego zakładu bez zezwolenia kierownika zakładu.

3. Sąd zarządza przymusowe doprowadzenie do zakładu leczniczego osoby uchylającej się od wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przez organ Policji.

4. Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Art. 32¹. Zakłady lecznicze przyjmują na leczenie poza kolejnością osoby obowiązane do leczenia odwykowego na podstawie art. 26 do wykorzystania limitu miejsc stanowiących 20% ogółu miejsc przeznaczonych do leczenia odwykowego w zakładzie leczniczym.

Art. 33. 1. Policja, Żandarmeria Wojskowa i wojskowy organ porządkowy, wykonując zarządzenie przymusowego doprowadzenia osób, o których mowa w art. 30 oraz art. 32 ust. 3 i 4, ma prawo ich zatrzymania tylko w niezbędnych wypadkach i na czas konieczny do wykonania tego zarządzenia.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

Art. 33a. 1. Policja dokonuje przymusowego doprowadzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i art. 32 ust. 3, na podstawie zarządzenia sądu i zgodnie z jego postanowieniami.

2. Osobie doprowadzanej odbiera się przedmioty, których użycie mogłoby spowodować samouszkodzenie albo zagrożenie życia lub zdrowiu innej osoby.

3. Osoba doprowadzana jest obowiązana stosować się do poleceń funkcjonariusza Policji niezbędnych do dokonania doprowadzenia.

4. Wobec osoby doprowadzanej, która stawia opór lub jest agresywna, może być zastosowany przymus bezpośredni w formie przytrzymania lub unieruchomienia, do którego stosuje się przepisy art. 42 w zakresie właściwym dla jednostki Policji.

5. Fakt doprowadzenia potwierdza podmiot wskazany w zarządzeniu sądu.

6. Osoba doprowadzana, będąca w stanie nietrzeźwości, może być umieszczona na czas do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień, w placówce, o której mowa w art. 39 ust. 3, albo w jednostce Policji. Po wytrzeźwieniu osoby doprowadzanej Policja wykonuje zarządzenie sądu.

7. W razie braku możliwości wykonania zarządzenia sądu organ Policji zawiadamia o tym właściwy sąd.

Art. 34. 1. Obowiązek poddania się leczeniu trwa tak długo, jak tego wymaga cel leczenia, nie dłużej jednak niż 2 lata od chwili uprawomocnienia się postanowienia.

2. W czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu sąd może na wniosek osoby, w stosunku do której został orzeczony prawomocnie obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu lub kuratora sądowego, po zasięgnięciu opinii kierownika podmiotu leczniczego albo na jego wniosek, zmieniać postanowienia w zakresie rodzaju zakładu leczenia odwykowego.

3. W czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu stacjonarny zakład leczący może ze względów leczniczych skierować osobę zobowiązaną do innego zakładu w celu kontynuowania leczenia odwykowego, powiadamiając o tym sąd.

4. O ustaniu obowiązku poddania się leczeniu przed upływem okresu wskazanego w ust. 1 decyduje sąd na wniosek osoby zobowiązanej, zakładu leczącego, kuratora sądowego, prokuratora lub z urzędu, po zasięgnięciu opinii zakładu, w którym osoba leczona przebywa.

4a. W sprawach, o których mowa w ust. 2 i 4, przepis art. 30a stosuje się odpowiednio.

5. W wypadku ustania obowiązku poddania się leczeniu ponowne zastosowanie tego obowiązku wobec tej samej osoby nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od jego ustania.

Art. 35. 1. Sąd, który nałożył na osobę uzależnioną od alkoholu obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, jeśli uzna, że na skutek takiego uzależnienia zachodzi potrzeba całkowitego ubezwłasnowolnienia tej osoby – zawiadamia o tym właściwego prokuratora.

2. W razie orzeczenia ubezwłasnowolnienia sąd opiekuńczy, określając sposób wykonywania opieki, orzeka o umieszczeniu tej osoby w domu pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu, chyba że zachodzi możliwość objęcia tej osoby inną stałą opieką.

2a. Osoba przyjęta do domu pomocy społecznej podlega okresowym badaniom stanu zdrowia w zakresie uzasadniającym jej pobyt w domu pomocy społecznej. Badania przeprowadza się co najmniej raz na 6 miesięcy.

2b. Osoba przyjęta do domu pomocy społecznej, w tym również osoba ubezwłasnowolniona, jej przedstawiciel ustawowy, małżonek, krewni w linii prostej, rodzeństwo oraz osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę, mogą występować do sądu opiekuńczego z wnioskiem o zmianę orzeczenia o przyjęciu do domu pomocy społecznej.

2c. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2b, może także wystąpić kierownik domu pomocy społecznej, jeżeli uzna, że zmieniły się okoliczności uzasadniające orzeczenie o przyjęciu osoby do domu pomocy społecznej.

3. Do obowiązków opiekuna osoby ubezwłasnowolnionej stosuje się odpowiednio również przepisy dotyczące obowiązków kuratora sądowego, o którym mowa w art. 31.

Art. 36. 1. Sędzia ma prawo wstępu o każdej porze do zakładu leczniczego i domu pomocy społecznej w celu kontroli legalności skierowania i przebywania w takim zakładzie lub domu osób, na które został nałożony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, oraz warunków, w jakich osoby te przebywają.

2. Kontrolę legalności skierowania i przebywania w zakładach leczniczych lub domach pomocy społecznej osób, na które został nałożony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, oraz warunków, w jakich osoby te przebywają, sprawuje sędzia wyznaczony przez prezesa sądu okręgowego, w którego okręgu zakład leczniczy albo dom pomocy społecznej się znajduje.

3. Kontrola, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) prawidłowość dokumentacji stanowiącej podstawę skierowania i przebywania w zakładzie leczniczym albo domu pomocy społecznej osób, na które został nałożony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu;
- 2) przestrzeganie praw i obowiązków osób przebywających w zakładzie leczniczym albo domu pomocy społecznej, zwłaszcza w zakresie, w jakim naruszenie tych praw może pociągnąć za sobą odpowiedzialność karną lub dyscyplinarną;
- 3) organizowanie czasu wolnego osób przebywających w zakładzie leczniczym albo domu pomocy społecznej, a zwłaszcza zajęć kulturalno-oświatowych i rekreacyjnych;
- 4) działalność kierownika podmiotu leczniczego albo kierownika domu pomocy społecznej w zakresie współpracy z sądem i kuratorami sądowymi sprawującymi nadzór nad osobami przebywającymi w tych podmiotach;
- 5) współdziałanie kierownika podmiotu leczniczego albo kierownika domu pomocy społecznej z organami samorządu terytorialnego w udzielaniu niezbędnej pomocy osobom poddanym leczeniu odwykowemu oraz w miarę potrzeby ich rodzinom;
- 6) współdziałanie kierownika podmiotu leczniczego albo kierownika domu pomocy społecznej z organizacjami społecznymi, zakładami pracy oraz rodzinami osób poddanych leczeniu odwykowemu;
- 7) prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków osób przebywających w zakładzie leczniczym albo domu pomocy społecznej.

4. O przystąpieniu do czynności kontrolnych sędzia niezwłocznie zawiadamia kierownika podmiotu leczniczego albo kierownika domu pomocy społecznej.

5. W toku sprawowanej kontroli sędzia udziela, w miarę potrzeby, odpowiedniej pomocy, zwłaszcza w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa.

6. Sędzia wykonuje w granicach swoich uprawnień czynności, o których mowa w ust. 1, przez:

- 1) kontrole okresowe, obejmujące całokształt spraw podlegających kontroli, lub kontrole przeprowadzane doraźnie, obejmujące tylko niektóre zagadnienia w tym zakresie;
- 2) wydawanie zaleceń pokontrolnych oraz sprawdzanie prawidłowości i terminowości ich realizacji;
- 3) podejmowanie w miarę potrzeby innych czynności zmierzających do usunięcia uchybień i zapobiegania ich powstawaniu.

7. Po zakończeniu kontroli sędzia zapoznaje z jej wynikami kierownika podmiotu leczniczego albo kierownika domu pomocy społecznej, umożliwiając ustosunkowanie się do dokonanych ustaleń oraz do propozycji zaleceń pokontrolnych. W miarę potrzeby kierownik organizuje naradę pokontrolną, w której mogą brać również udział inni pracownicy podmiotu leczniczego albo domu pomocy społecznej.

8. O terminie i przedmiocie narady pokontrolnej kierownik zawiadamia organ sprawujący nadzór nad podmiotem leczniczym albo domem pomocy społecznej.

9. Z przebiegu kontroli sędzia sporządza sprawozdanie. Sprawozdanie zawiera: dane dotyczące zakresu kontroli, oceny sposobu wykonania zaleceń związanych z poprzednią kontrolą, zwięzłe ustalenia wyników przeprowadzonej kontroli, informację o ustosunkowaniu się kierownika podmiotu leczniczego albo kierownika domu pomocy społecznej do tych ustaleń oraz wydane zalecenia pokontrolne.

10. Sprawozdanie przechowuje się we właściwym sądzie okręgowym. Prezes sądu okręgowego przesyła odpis sprawozdania w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli kierownikowi podmiotu leczniczego albo kierownikowi domu pomocy społecznej oraz organowi sprawującemu nadzór nad danym podmiotem albo domem.

11. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności zakładu leczniczego albo domu pomocy społecznej, prezes sądu okręgowego przesyła odpis sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw zdrowia albo właściwemu wojewodzie – w przypadku kontroli w domu pomocy społecznej.

12. Kierownik podmiotu leczniczego albo kierownik domu pomocy społecznej lub organ sprawujący nadzór nad danym podmiotem może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania, zgłosić prezesowi sądu okręgowego zastrzeżenia lub wnioski dotyczące ustaleń i zaleceń pokontrolnych.

13. Na żądanie sędziego kierownik podmiotu leczniczego albo kierownik domu pomocy społecznej lub organ sprawujący nadzór nad danym podmiotem składa, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, informację dotyczącą zakresu i sposobu wykonania zaleceń pokontrolnych.

14. W celu zapewnienia prawidłowego sprawowania kontroli oraz właściwego wykonywania zaleceń pokontrolnych prezes sądu okręgowego może organizować narady z udziałem sędziów sprawujących kontrolę podmiotów leczniczych i domów pomocy społecznej, z udziałem kierowników tych podmiotów i domów.

Art. 37.²⁶⁾ 1. W okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich prowadzi się leczenie odwykowe nieletnich uzależnionych od alkoholu dostępnymi metodami i środkami, zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy, przez osoby legitymujące się posiadaniem fachowych kwalifikacji do ich stosowania oraz działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

2. Nieletni uzależnieni od alkoholu umieszczeni w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, mają obowiązek poddania się zarządzonemu leczeniu odwykowemu.

3. Leczenie odwykowe, o którym mowa w ust. 2, zarządza dyrektor okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich w stosunku do małoletniego za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w razie jej braku, jak również w stosunku do osoby pełnoletniej – za zezwoleniem sądu wykonującego orzeczenie, wydanym po zasięgnięciu opinii biegłego.

Art. 38. W zakładach karnych i aresztach śledczych prowadzi się leczenie odwykowe i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu osadzonych w tych jednostkach oraz działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Art. 39. 1. Organy samorządu terytorialnego w miastach liczących ponad 50 000 mieszkańców i organy powiatu mogą organizować i prowadzić izby wytrzeźwień.

2. Do zadań izby wytrzeźwień należy:

- 1) sprawowanie opieki nad osobami w stanie nietrzeźwości;
- 2) wykonywanie wobec osób w stanie nietrzeźwości zabiegów higieniczno-sanitarnych;
- 3) udzielanie osobom w stanie nietrzeźwości pierwszej pomocy;
- 4) prowadzenie detoksykacji, jeżeli izba wytrzeźwień posiada odpowiednie pomieszczenie, urządzenia, wyposażenie i wykwalifikowany personel, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 42³ ust. 5;
- 5) informowanie osób przyjętych do izby wytrzeźwień o szkodliwości spożywania alkoholu oraz motywowanie ich do podjęcia leczenia odwykowego;
- 6) współpraca z właściwymi gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, podmiotami określonymi w art. 21 ust. 1 oraz innymi instytucjami i organizacjami, których działalność ma na celu przeciwdziałanie problemom alkoholowym i ich skutkom.

3. Jednostka samorządu terytorialnego może zlecić wykonywanie zadań izby wytrzeźwień innej placówce lub utworzyć taką placówkę, zwaną dalej „placówką”.

4. Dyrektor izby wytrzeźwień lub kierownik placówki składa corocznie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie do dnia 1 marca, sprawozdanie za rok poprzedni zawierające w szczególności informację o liczbie osób umieszczonych odpowiednio w izbie wytrzeźwień albo placówce, z uwzględnieniem płci oraz podziału na dorosłych i małoletnich, w tym o liczbie osób przebywających w izbie albo placówce co najmniej trzy razy w okresie roku.

Art. 39¹. 1. Izba wytrzeźwień lub placówka prowadzi ewidencję i dokumentację osób do niej doprowadzonych.

2. W ramach prowadzonej dokumentacji izba wytrzeźwień lub placówka może przetwarzać dane osób doprowadzonych w zakresie:

- 1) informacji pozwalających na ustalenie ich tożsamości obejmujących:
 - a) imię, nazwisko, imiona rodziców,
 - b) nazwę i numer dokumentu tożsamości,

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 362 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700), która weszła w życie z dniem 1 września 2022 r.

- c) datę i miejsce urodzenia lub wiek,
 - d) numer PESEL, jeżeli posiada,
 - e) stan cywilny,
 - f) adres zamieszkania lub miejsce pobytu;
- 2) stanu zdrowia, w tym o udzielonych im świadczeniach zdrowotnych;
 - 3) nałogów;
 - 4) sytuacji społecznej i rodzinnej.

3. Do dokumentacji dotyczącej stanu zdrowia osoby doprowadzonej oraz informacji o udzielonych jej świadczeniach zdrowotnych, w zakresie dotyczącym jej prowadzenia, udostępniania i przechowywania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2022 r. poz. 1876 i 2280), z wyłączeniem obowiązku jej prowadzenia w postaci elektronicznej.

4. Dokumentacja określona w ust. 3 w przypadku likwidacji izby wytrzeźwień lub placówki jest przechowywana przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Art. 40. 1. Osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorzenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdując się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień lub placówki, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu.

2. W razie braku izby wytrzeźwień lub placówki osoby, o których mowa w ust. 1, mogą być doprowadzone do jednostki Policji.

3. Funkcjonariusz Policji lub strażnik straży gminnej doprowadzający osobę w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu, zwany dalej „doprowadzającym”, sporządza protokół doprowadzenia w celu wytrzeźwienia. Protokół ten zawiera:

- 1) imię i nazwisko, jednostkę oraz numer służbowy doprowadzającego;
- 2) datę i godzinę doprowadzenia;
- 3) miejsce i okoliczności oraz opis interwencji;
- 4) imię i nazwisko, imiona rodziców osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji oraz wiek tej osoby;
- 5) rodzaj i numer dokumentu tożsamości oraz rysopis osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji;
- 6) adres zamieszkania lub miejsce pobytu osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji;
- 7) opis zachowania osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji w czasie interwencji i transportu, z uwzględnieniem okoliczności uniemożliwiających doprowadzenie do miejsca zamieszkania lub pobytu;
- 8) wykaz przedmiotów posiadanych przez osobę doprowadzoną do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji;
- 9) informacje o okolicznościach określonych w art. 40¹, będących podstawą przyjęcia do izby wytrzeźwień, placówki albo jednostki Policji;
- 10) dyspozycję co do dalszego postępowania z osobą doprowadzoną do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji po wytrzeźwieniu;
- 11) miejsce doprowadzenia oraz decyzję dyrektora izby wytrzeźwień, kierownika placówki albo komendanta jednostki Policji o przyjęciu lub odmowie przyjęcia.

4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji dane tej osoby niezwłocznie sprawdza i potwierdza doprowadzający.

5. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji pozostaje tam aż do wytrzeźwienia, nie dłużej niż 24 godziny. Osoby do lat 18 umieszcza się w odrębnych pomieszczeniach, oddzielnie od osób dorosłych.

6. Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego, w warunkach, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce doprowadzenia. W zażaleniu osoba doprowadzona może domagać się zbadania zasadności i legalności doprowadzenia, jak również decyzji o przyjęciu albo zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania.

7. W przypadku gdy zażalenie składa się za pośrednictwem izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji, podmiot ten przekazuje zażalenie niezwłocznie sądowi określonymu w ust. 6. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 i 1855). Skarżący ma prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu.

8. W przypadku stwierdzenia bezzasadności lub nielegalności doprowadzenia, przyjęcia albo zatrzymania, albo poważnych nieprawidłowości związanych z ich wykonywaniem sąd określony w ust. 6 zawiadamia o tym prokuratora i przełożonego doprowadzającego albo przełożonego osób dokonujących przyjęcia albo zatrzymania.

9. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, jest żołnierzem, przekazuje się ją Żandarmerii Wojskowej lub wojskowemu organowi porządkowemu.

10. O przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dyrektor izby wytrzeźwień, kierownik placówki albo jednostka Policji zawiadamia niezwłocznie właściwą gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych.

11. O przyjęciu do izby wytrzeźwień lub placówki albo o zatrzymaniu w jednostce Policji zawiadamia się niezwłocznie:

- 1) w przypadku małoletnich – ich rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy;
- 2) w przypadku innych osób – na ich żądanie, wskazane przez nie osoby.

Art. 40¹. 1. Podstawą przyjęcia osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji jest wynik badania na zawartość alkoholu w organizmie tej osoby wskazujący na stan nietrzeźwości.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się za zgodą osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji.

3. W przypadku braku zgody na przeprowadzenie badania, o którym mowa w ust. 1, osobę doprowadzoną przyjmuje się do izby wytrzeźwień lub placówki albo zatrzymuje się w jednostce Policji wyłącznie w przypadku występowania symptomów wskazujących na stan nietrzeźwości, potwierdzonych pisemnie przez lekarza lub felczera izby wytrzeźwień lub placówki, a w przypadku osób doprowadzonych do jednostki Policji – przez upoważnionego funkcjonariusza Policji.

Art. 40². 1. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki jest poddawana niezwłocznie badaniom lekarskim.

2. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki może zostać poddana badaniu, o którym mowa w ust. 1, również w przypadku braku zgody na jego przeprowadzenie, jeżeli jej zachowanie wskazuje na to, że może ona zagrażać swojemu życiu lub zdrowiu albo życiu lub zdrowiu innych osób, lub jeżeli zachodzi uzasadniona potrzeba udzielenia jej niezbędnych świadczeń zdrowotnych. W tym przypadku stosuje się przepisy art. 42.

3. Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki podaje się, jeżeli wymaga tego jej stan zdrowia, produkty lecznicze, których wykaz określają przepisy wydane na podstawie art. 42³ ust. 5 pkt 7.

4. Jeżeli osoba doprowadzona wymaga hospitalizacji, niezwłocznie przewozi się ją do podmiotu leczniczego. Transport, w zależności od stanu zdrowia tej osoby, wykonują jednostki Policji, straż gminna, podmioty wykonujące transport sanitarny lub zespoły ratownictwa medycznego.

5. Osobę przyjętą do izby wytrzeźwień lub placówki, zwaną dalej „osobą przyjętą”, poddaje się, za jej zgodą, detoksykacji.

Art. 40³. 1. O przyjęciu lub odmowie przyjęcia do izby wytrzeźwień lub placówki albo zatrzymaniu w jednostce Policji decyduje odpowiednio:

- 1) dyrektor izby wytrzeźwień;
- 2) kierownik placówki;
- 3) komendant jednostki Policji.

1a. Dyrektor izby wytrzeźwień, kierownik placówki oraz komendant jednostki Policji mogą upoważnić inne osoby do podejmowania decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 1.

2. Dyrektor izby wytrzeźwień lub kierownik placówki informuje jednostkę Policji lub straż gminną o braku wolnych miejsc w izbie lub placówce.

3. W razie powzięcia przez pracownika izby wytrzeźwień lub placówki podejrzenia, że osoba doprowadzona popełniła przestępstwo, lub stwierdzenia u tej osoby:

- 1) uszkodzenia ciała,
- 2) posiadania broni,

- 3) posiadania narzędzi lub innych przedmiotów, co do których może zachodzić podejrzenie, że służyły lub mogą być przeznaczone do popełnienia przestępstwa albo pochodzą z przestępstwa, oraz w razie powstania innych okoliczności uzasadniających podejrzenie, że popełniono przestępstwo

– izba lub placówka zawiadamia niezwłocznie jednostkę Policji, podając termin, do którego osoba będzie przebywać w izbie lub placówce.

Art. 40⁴. Osoba małoletnia doprowadzona do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji może być zwolniona, niezwłocznie po udzieleniu jej niezbędnych świadczeń zdrowotnych, na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów.

Art. 41. Osobie przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji odbiera się środki pieniężne lub inne przedmioty i przekazuje do depozytu.

Art. 42. 1. Wobec osoby przyjętej albo wobec osoby zatrzymanej w jednostce Policji, która stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia własnego lub innej osoby, lub niszczy przedmioty znajdujące się w otoczeniu, może być zastosowany przymus bezpośredni.

2. Przymus bezpośredni zastosowany w:

- 1) izbie wytrzeźwień lub placówce – polega na przytrzymaniu, unieruchomieniu, przymusowym podaniu produktu leczniczego lub izolacji;
- 2) jednostce Policji – polega na przytrzymaniu, unieruchomieniu lub izolacji.

3. O zastosowaniu przymusu bezpośredniego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, i zaprzestaniu jego stosowania decyduje lekarz lub felczer, który określa rodzaj zastosowanej formy przymusu bezpośredniego oraz osobiście nadzoruje jego wykonanie.

4. W jednostkach Policji o zastosowaniu przymusu bezpośredniego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, i zaprzestaniu jego stosowania decyduje komendant jednostki Policji lub osoba przez niego upoważniona, a podczas ich nieobecności – dyżurny jednostki Policji.

5. Jeżeli nie jest możliwe uzyskanie natychmiastowej decyzji osób, o których mowa w ust. 4, o zastosowaniu przymusu bezpośredniego decyduje oraz przymus ten wykonuje funkcjonariusz Policji. O zastosowaniu przymusu bezpośredniego funkcjonariusz Policji niezwłocznie informuje osoby, o których mowa w ust. 4.

6. Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego uprzedza się osobę, wobec której przymus ten ma być zastosowany. Stosuje się taką formę przymusu bezpośredniego, która jest możliwie najmniej uciążliwa dla osoby, wobec której przymus ten ma być zastosowany. Przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego należy zachować szczególną ostrożność i dbałość o dobro tej osoby.

7. Stosowanie przymusu bezpośredniego przewidzianego w innych przepisach jest dopuszczalne jedynie po uprzednim bezskutecznym zastosowaniu przymusu bezpośredniego przewidzianego w ustawie lub gdyby jego zastosowanie było niecelowe.

8. Przymus bezpośredni w formie:

- 1) przytrzymania – polega na doraźnym, krótkotrwałym unieruchomieniu osoby z użyciem siły fizycznej;
- 2)²⁷⁾ unieruchomienia – polega na dłużej trwającym obezwładnieniu osoby z użyciem pasów, uchwytów, prześcieradeł lub kaftana bezpieczeństwa;
- 3) przymusowego podania produktu leczniczego – polega na doraźnym lub przewidzianym w planie postępowania leczniczego wprowadzeniu produktu leczniczego do organizmu osoby;
- 4) izolacji – polega na umieszczeniu osoby pojedynczo w zamkniętym pomieszczeniu.

9. Przymus bezpośredni w formie unieruchomienia lub izolacji może być stosowany nie dłużej niż 4 godziny. W razie potrzeby stosowanie przymusu bezpośredniego w tych formach może być przedłużone na następne okresy, nie dłuższe niż 6-godzinne.

10. Pracownik wyznaczony przez dyrektora izby wytrzeźwień lub kierownika placówki albo funkcjonariusz Policji wyznaczony przez komendanta jednostki Policji lub osobę przez niego upoważnioną, a podczas ich nieobecności – dyżurnego jednostki Policji, jest obowiązany do kontroli stanu zdrowia osoby, wobec której zastosowano przymus bezpośredni

²⁷⁾ Treść przepisu ustalona z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lipca 2013 r. sygn. akt Kp 1/13 (M.P. poz. 690), uznającego art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w części dotyczącej art. 42 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356), w zakresie, w jakim umożliwia stosowanie przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia z użyciem „innych urządzeń technicznych”, za niezgodny z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i z zasadą poprawnej legislacji wywodzoną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

w formie unieruchomienia lub izolacji, nie rzadziej niż co 15 minut, również w czasie snu tej osoby oraz niezwłocznie po zaprzestaniu stosowania przymusu bezpośredniego.

11. Przymus bezpośredni może trwać tylko do czasu ustania przyczyn jego zastosowania.

12. Zamknięte pomieszczenie przeznaczone do izolacji wyposaża się w instalację monitoringu umożliwiającą stały nadzór nad osobą w nim umieszczoną oraz kontrolę wykonania czynności związanych z tym środkiem przymusu bezpośredniego.

13. Obraz z monitoringu pomieszczeń lub ich części przeznaczonych do celów sanitarnohigienicznych jest przekazywany w sposób uniemożliwiający ukazywanie intymnych części ciała ludzkiego oraz intymnych czynności fizjologicznych.

14. Dane utrwalone za pomocą urządzeń monitorujących są przetwarzane wyłącznie przez osoby posiadające pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych w celu realizacji zadań określonych w ustawie. Osoby te są zobowiązane do zachowania tych danych w poufności.

15. Zapis monitoringu jest przechowywany przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia jego zarejestrowania, o ile nie zostanie on zabezpieczony jako dowód w sprawie w przypadku toczącego się postępowania. Po upływie terminu przechowywania zapis usuwa się w sposób uniemożliwiający jego odzyskanie. Z usunięcia zapisu sporządza się protokół, w którym należy wskazać datę tej czynności oraz imię i nazwisko osoby, która dokonała usunięcia. Dopuszcza się niszczenie zapisu na urządzeniu monitorującym przez jego automatyczne nadpisanie w przypadku, gdy warunki techniczne tego urządzenia umożliwiają przechowywanie zapisu przez okres, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 42¹. 1. O zwolnieniu osoby przyjętej z izby wytrzeźwień lub placówki decyduje odpowiednio dyrektor izby wytrzeźwień, kierownik placówki lub upoważniona przez niego osoba, na podstawie badania zawartości alkoholu w organizmie osoby zwalnianej, biorąc pod uwagę opinię lekarza lub felczera.

2. O zwolnieniu osoby zatrzymanej z jednostki Policji decyduje komendant jednostki Policji lub upoważniona przez niego osoba, na podstawie badania zawartości alkoholu w organizmie osoby zwalnianej, w miarę potrzeb biorąc pod uwagę opinię lekarza lub felczera.

3. W przypadku braku zgody osoby zwalnianej na przeprowadzenie badania, o którym mowa w ust. 1, zwalnia się ją na podstawie opinii lekarza lub felczera izby wytrzeźwień lub placówki.

4. Osobę małoletnią po wytrzeźwieniu przekazuje się rodzicom lub opiekunom, a w przypadku ich niezgłoszenia się – najbliższej placówce interwencyjnej.

Art. 42². 1. Za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji od osoby przyjętej pobierana jest opłata.

2. Opłata za pobyt:

- 1) w izbie wytrzeźwień lub placówce – stanowi dochód jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) w jednostce Policji – stanowi dochód budżetu państwa.

3. Opłata za pobyt w izbie wytrzeźwień lub placówce obejmuje także udzielone świadczenia zdrowotne, podane produkty lecznicze oraz detoksykację.

4. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, jest określana przez:

- 1) organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały – w odniesieniu do opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień lub placówce;
- 2) wojewodę w drodze zarządzenia – w odniesieniu do opłaty za pobyt w jednostce Policji.

5. Określając wysokość opłaty organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego albo wojewoda uwzględnia przeciętny koszt pobytu osoby przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji.

6. Maksymalna wysokość opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji wynosi 300 zł.²⁸⁾

7. Kwota maksymalnej wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji podlega corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w poprzednim roku kalendarzowym.

²⁸⁾ Maksymalną wysokość opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, minister właściwy do spraw zdrowia, w terminie do dnia 15 lutego, na podstawie art. 42² ust. 9 niniejszej ustawy.

8. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, o którym mowa w ust. 7, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504).

9. Minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza, w terminie do dnia 15 lutego, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, maksymalną wysokość opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji, po waloryzacji.

10. W wyjątkowych przypadkach, kierując się szczególnym charakterem placówki, organy jednostek samorządu terytorialnego mogą postanowić, w drodze uchwały, o odstąpieniu od pobierania opłat przez tę placówkę.

11. Termin uiszczenia opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji wynosi 14 dni od dnia doręczenia wezwania do jej uiszczenia. Do doręczeń stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

12. Roszczenie o uiszczenie opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, w którym upłynął termin płatności.

13. Obowiązek uiszczenia opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji nie powstaje, jeżeli wezwanie, o którym mowa w ust. 11, zostało doręczone po upływie 3 lat od dnia zwolnienia z izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji.

Art. 42³. 1. Pomieszczenia i urządzenia izby wytrzeźwień lub placówki odpowiadają wymaganiom odpowiednim do wykonywanych zadań, w tym są wyposażone w system umożliwiający obserwację osób w nich umieszczonych w celu zapewnienia bezpieczeństwa tych osób.

2. W izbie wytrzeźwień oraz w placówce zatrudnia się osoby posiadające kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska oraz posiadające zdolność psychiczną do pracy w izbie lub placówce, w tym do pracy w warunkach wymagających stosowania przymusu bezpośredniego, stwierdzoną opinią psychologiczną.

3. W razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności psychicznej opinię określoną w ust. 2 wydaje się także na wniosek dyrektora izby wytrzeźwień lub kierownika placówki.

4. Przepisów ust. 2 i 3 w zakresie dotyczącym oceny zdolności psychicznej nie stosuje się do lekarzy i felczerów.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) czynności związane z prowadzeniem depozytu w izbach wytrzeźwień lub placówkach, w tym sposób ewidencjonowania, przyjmowania, przechowywania i wydawania deponowanych środków i przedmiotów,
- 2) organizację izb wytrzeźwień i placówek oraz warunki, jakim powinny odpowiadać ich pomieszczenia i urządzenia,
- 3) skład oraz kwalifikacje personelu izb wytrzeźwień i placówek,
- 4) sposób przeprowadzenia kontroli stanu zdrowia, o którym mowa w art. 42 ust. 10,
- 5) sposób przeprowadzenia badania na zawartość alkoholu,
- 6) rodzaje i zakres prowadzonej ewidencji i dokumentacji, w tym wzór karty ewidencyjnej, uwzględniając zapewnienie rzetelnego prowadzenia ewidencji i dokumentacji oraz ochrony danych i informacji dotyczących osoby doprowadzonej lub przyjętej do izb wytrzeźwień i placówek,
- 7) wykaz produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, które są stosowane w izbach wytrzeźwień i placówkach

– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia poszanowania praw osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień i placówek oraz do nich przyjętych, a także zapewnienia im należytej opieki, z uwzględnieniem specyfiki izb wytrzeźwień i placówek, w tym izb wytrzeźwień, w których stosuje się detoksykację.

Rozdział 3

Przepisy karne

Art. 43. 1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom,

podlega grzywnie.

2. Tej samej karze podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

3. W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

4. Orzekanie w sprawach o przestępstwa określone w ust. 1 i 2 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

Art. 43¹. 1. Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art. 14 ust. 1 i 2a–6 albo nabywa lub spożywa napoje alkoholowe w miejscach nielegalnej sprzedaży, albo spożywa napoje alkoholowe przyniesione przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania,

podlega karze grzywny.

2. Usiłowanie wykroczenia określonego w ust. 1 jest karalne.

3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, jeżeli ich właściciel lub inna osoba uprawniona, nie zachowując ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, przewidywała albo mogła przewidzieć, że mogą one służyć lub być przeznaczone do popełnienia wykroczenia.

Art. 44. Kto wbrew szczególnemu obowiązkowi nadzoru dopuszcza do sprzedawania, podawania lub spożywania napojów alkoholowych na terenie zakładu pracy, jak również powziąwszy wiadomość o sprzedawaniu, podawaniu lub spożywaniu na terenie zakładu pracy takich napojów nie podejmie prawem przewidzianego postępowania,

podlega karze grzywny.

Art. 45. Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13 ust. 1 i 2:

- 1) dostarcza napoje alkoholowe do miejsc sprzedaży lub
- 2) nie uwidacznia informacji o szkodliwości spożywania alkoholu,

podlega karze grzywny.

Art. 45¹. Orzekanie w sprawach o czyny wymienione w art. 43¹–45 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 45². 1. Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13¹ prowadzi reklamę lub promocję napojów alkoholowych lub informuje o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 13¹ ust. 5 i 6,

podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych.

2. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

3. Jeżeli czyn określony w ust. 1 został popełniony w zakresie działalności przedsiębiorcy, za sprawcę czynu zabronionego uznaje się osobę odpowiedzialną za zlecenie lub prowadzenie reklamy napojów alkoholowych.

Art. 45³. 1. Kto bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom prowadzi obrót hurtowy napojami alkoholowymi,

podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych.

1a. W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na hurtowym obrocie napojami alkoholowymi.

2. W wypadkach mniejszej wagi sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega karze grzywny do 5000 zł.

3. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

4. Jeżeli czyn określony w ust. 1 został popełniony w zakresie działalności przedsiębiorcy, za sprawcę czynu zabronionego uznaje się osobę odpowiedzialną za wprowadzenie napojów alkoholowych do obrotu hurtowego.

Art. 46. 1. Napojem alkoholowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu.

2. Stan po użyciu alkoholu zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

- 1) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5‰ alkoholu albo
- 2) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

3. Stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

- 1) stężenia we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu albo

2) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

Art. 47. 1. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione po spożyciu alkoholu, osoba podejrzana może być poddana badaniu koniecznemu do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, w szczególności zabiegowi pobrania krwi. Zabiegu pobrania krwi dokonuje osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia i minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw pracy określają, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób przeprowadzania badań w celu ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, sposób ich dokumentowania oraz weryfikacji, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzenia badań oraz zagwarantowania wiarygodności ich wyników.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 48. 1. Przez użyte w dotychczasowych przepisach określenie „stan wskazujący na użycie alkoholu” rozumie się stan po użyciu alkoholu.

2. (pominięty)

Art. 49. Traci moc ustawa z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. poz. 434, z 1969 r. poz. 95 oraz z 1971 r. poz. 115).

Art. 50. (pominięty)

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia²⁹⁾.

²⁹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 12 listopada 1982 r.